

อนุมาณปัญหา

พระราชชาตรีถามว่า “พระผู้เป็นเจ้านาคเสน ภิกษุมาตามพร้อมแล้วด้วยองค์ทั้งหลายเท่าไร จึงจะทำให้แจ้งพระอรหัต?”

พระเถระเจ้าทูลว่า “ขอถวายพระพร ภิกษุในศาสนานี้ ผู้ใคร่จะกระทำให้แจ้งพระอรหัต ต้องถือเอาองค์หนึ่งประการ แห่งลามิเสียงอันพิลึก.

ต้องถือเอาองค์ห้าประการ แห่งไก่.

ต้องถือเอาองค์หนึ่งประการ แห่งกระแต.

ต้องถือเอาองค์หนึ่งประการ แห่งนางเสื่อเหลือง.

ต้องถือเอาองค์สองประการ แห่งเสื่อเหลือง.

ต้องถือเอาองค์ห้าประการ แห่งเต่า.

ต้องถือเอาองค์หนึ่งประการ แห่งปี.

ต้องถือเอาองค์หนึ่งประการ แห่งรางป็น.

ต้องถือเอาองค์สองประการ แห่งกา.

ต้องถือเอาองค์สองประการ แห่งลิง.

ต้องถือเอาองค์หนึ่งประการ แห่งเกาน้ำเต้า.

ต้องถือเอาองค์สามประการ แห่งบัว.

ต้องถือเอาองค์สองประการ แห่งพีช.

ต้องถือเอาองค์หนึ่งประการ แห่งไม้ขานาง.

ต้องถือเอาองค์สามประการ แห่งเรือ.

ต้องถือเอาองค์สองประการ แห่งสมอเรือ.

ต้องถือเอาองค์หนึ่งประการ แห่งเสากระโดง.

ต้องถือเอาองค์องค์สามประการ แห่งต้นหน.

ต้องถือเอาองค์หนึ่งประการ แห่งคนกระทำการงาน.

ต้องถือเอาองค์ห้าประการ แห่งมหาสมุทร.

ต้องถือเอาองค์ห้าประการ แห่งแผ่นดิน.

ต้องถือเอาองค์ห้าประการ แห่งน้ำ.

ต้องถือเอาองค์ห้าประการ แห่งเพลิง.

ต้องถือเอาองค์ห้าประการ แห่งลม.

ต้องถือเอาองค์ห้าประการ แห่งภูเขาศ.

ต้องถือเอาองค์ห้าประการ แห่งอากาศ.

ต้องถือเอาองค์ห้าประการ แห่งพระจันทร์.

ต้องถือเอาองค์เจ็ดประการ แห่งพระอาทิตย์.

ต้องถือเอาองค์สามประการ แห่งพระอินทร์.

ต้องถือเอาองค์สี่ประการ แห่งพระเจ้าจักรพรรดิ.

ต้องถือเอาองค์หนึ่งประการ แห่งปลวก.

ต้องถือเอาองค์สองประการ แห่งแมว.

ต้องถือเอาองค์หนึ่งประการ แห่งหนู.

ต้องถือเอาองค์หนึ่งประการ แห่งแมลงปอง.

ต้องถือเอาองค์หนึ่งประการ แห่งฟงพอน.

ต้องถือเอาองค์สองประการ แห่งสุนัขจิ้งจอกแก่.

ต้องถือเอาองค์สามประการ แห่งเนื้อ.

ต้องถือเอาองค์สี่ประการ แห่งโค.

ต้องถือเอาองค์สองประการ แห่งสุกร.

ต้องถือเอาองค์ห้าประการ แห่งช้าง.

ต้องถือเอาองค์เจ็ดประการ แห่งราชสีห์.

ต้องถือเอาองค์สามประการ แห่งนกจากพราก.

ต้องถือเอาองค์สองประการ แห่งนางนกเงือก.

ต้องถือเอาองค์หนึ่งประการ แห่งนกพิราบเรือน.

ต้องถือเอาองค์สองประการ แห่งนกเค้า.

ต้องถือเอาองค์หนึ่งประการ แห่งนกสตัดด์ต (นกมีขนปีกร้อยละหนึ่ง)

ต้องถือเอาองค์สองประการ แห่งค่างคาว.

ต้องถือเอาองค์หนึ่งประการ แห่งปลิง.

ต้องถือเอาองค์สามประการ แห่งงู.

ต้องถือเอาองค์หนึ่งประการ แห่งงูเหลือม.

ต้องถือเอาองค์หนึ่งประการ แห่งแมลงมุ่มซึกโยไถ้ทาง.

ต้องถือเอาองค์หนึ่งประการ แห่งทวารกนินม.

ต้องถือเอาองค์หนึ่งประการ แห่งเต่าเหลือง.

ต้องถือเอาองค์ห้าประการ แห่งปาชัญญ.

ต้องถือเอาองค์สามประการ แห่งตันไม้.

ต้องถือเอาองค์ห้าประการ แห่งฝน.

ต้องถือเอาองค์สามประการ แห่งแก้วมณี.

ต้องถือเอาองค์สี่ประการ แห่งพรานเนื้อ.

ต้องถือเอาองค์สองประการ แห่งพรานเบ็ด.

ต้องถือเอาองค์สองประการ แห่งช่างไม้.

ต้องถือเอาองค์หนึ่งประการ แห่งหม้อ.

ต้องถือเอาองค์สองประการ แห่งกาลักน้ำ.

ต้องถือเอาองค์สามประการ แห่งร่ม.

ต้องถือเอาองค์สามประการ แห่งนา.

ต้องถือเอาองค์สองประการ แห่งยา.

ต้องถือเอาองค์สามประการ แห่งโภชนะ.

ต้องถือเอาองค์สี่ประการ แห่งคนแผลงศร.

ต้องถือเอาองค์สี่ประการ แห่งพระราชา.

ต้องถือเอาองค์สองประการ แห่งนายประตู.

ต้องถือเอาองค์หนึ่งประการ แห่งหินบด.

ต้องถือเอาองค์สองประการ แห่งประทีป.

ต้องถือเอาองค์สองประการ แห่งนกยูง.

ต้องถือเอาองค์สองประการ แห่งม้า.

ต้องถือเอาองค์สองประการ แห่งนักเลง.

ต้องถือเอาองค์สองประการ แห่งธรณีประตู.

ต้องถือเอาองค์หนึ่งประการ แห่งคันชั่ง.

ต้องถือเอาองค์สองประการ แห่งพระขรรค์.

ต้องถือเอาองค์สองประการ แห่งปลา.

ต้องถือเอาองค์หนึ่งประการ แห่งลูกหนี.

ต้องถือเอาองค์สองประการ แห่งคนเจ็บ.

ต้องถือเอาองค์สองประการ แห่งคนตาย.

ต้องถือเอาองค์สองประการ แห่งแม่น้ำ.

ต้องถือเอาองค์หนึ่งประการ แห่งโคผู้.

ต้องถือเอาองค์สองประการ แห่งหนทาง.

ต้องถือเอาองค์หนึ่งประการ แห่งคนเรียกส่วย.

ต้องถือเอาองค์สามประการ แห่งโจร.

ต้องถือเอาองค์หนึ่งประการ แห่งเหยี่ยว.

ต้องถือเอาองค์หนึ่งประการ แห่งสุนัข.

ต้องถือเอาองค์สามประการ แห่งหมอ.

ต้องถือเอาองค์สองประการ แห่งหญิงมีครรภ์.

ต้องถือเอาองค์หนึ่งประการ แห่งนางจามรี.

ต้องถือเอาองค์สองประการ แห่งนกกระแตติวีด.

ต้องถือเอาองค์สามประการ แห่งนางนกพิราบ.

ต้องถือเอาองค์สองประการ แห่งคนมีตาข้างเดียว.

ต้องถือเอาองค์สามประการ แห่งชาวนา.

ต้องถือเอาองค์หนึ่งประการ แห่งนางสุนัขป่า.

ต้องถือเอาองค์สองประการ แห่งผอบน้อย.

ต้องถือเอาองค์หนึ่งประการ แห่งทัพพี.

ต้องถือเอาองค์สามประการ แห่งคนใช้หนี้.

ต้องถือเอาองค์หนึ่งประการ แห่งคนตรวจเนื่อง ๆ.

ต้องถือเอาองค์สองประการ แห่งนายสารถี.

ต้องถือเอาองค์สองประการ แห่งนายอำเภอ.

ต้องถือเอาองค์หนึ่งประการ แห่งช่างหูก.

ต้องถือเอาองค์หนึ่งประการ แห่งคนเดินเรือ.

ต้องถือเอาองค์สองประการ แห่งแมลงภู."